

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2012-09-11

**4 miljarder till forskning och innovation med
fokus på life science-området**

Regeringen satsar**4 miljarder på forskning och innovation med fokus på life science-området**

Regeringen satsar 4 miljarder kronor på forskning och innovation för att långsiktigt stärka Sveriges ställning som en framstående forskningsnation. Bland annat kommer en särskild satsning på life science-området att genomföras. Totalt omfattar satsningen 11,5 miljarder åren 2013-2016. Därmed skapas förutsättningar för att Sverige fortsatt ska kunna vara en konkurrenskraftig kunskapsnation där forskning och innovation bedrivs med hög kvalitet och bidrar till hög tillväxt, stark innovationskraft och högkvalificerade jobb.

Ordning och reda i statsfinanserna och en motståndskraftig svensk ekonomi öppnar för ökade investeringar för att bygga Sverige starkare. Samtidigt ska tillräckliga säkerhetsmarginaler värnas för att hantera risken för en fördjupad europeisk skuldcris. I fokus för den ekonomiska politiken står att motverka krisens effekter för jobb och välfärd samtidigt som Sveriges långsiktiga tillväxtförmåga ska fortsätta att stärkas och fler komma i arbete.

Regeringen har redan offentliggjort en höjd ambitionsnivå för investeringar i infrastruktur på över 100 miljarder kronor. Det möjliggör bland annat byggandet av en ny stambana genom Ostlänken och delar av sträckan Göteborg och Borås, samt viktig gruvrelaterad infrastruktur. För att skapa fler vägar till jobb för unga har regeringen också presenterat ett ungdomspaket på 8,1 miljarder kronor. Bland annat görs satsningar på lärlingsutbildningar och den gymnasiala yrkesutbildningen. Budgetpropositionen för 2013 och den kommande forsknings- och innovationspropositionen kommer också att innehålla investeringar för att ytterligare stärka Sveriges position som ledande kunskapsnation, genom omfattande satsningar på forskning och innovation. Målet är att Sverige ska vara en framstående forskningsnation, där forskning och innovation bedrivs med hög kvalitet och dessutom bidrar till samhällets utveckling och näringslivets konkurrenskraft.

Forskarinitierad forskning av hög kvalitet vid universitet och högskolor stärks, för att skapa bättre förutsättningar för nydanande forskning som har möjlighet att leda till genombrott. Därför satsar regeringen på områden med stark forskning, bl.a. life science-området.

Investeringar i forskning leder till högre produktivitet, ökad kunskap och kompetens inom näringslivet och samhället i stort, vilket bidrar till långsiktig högre ekonomisk tillväxt och ökad välfärd i Sverige.

2010 satsade endast tre länder (Israel, Finland och Korea) en högre andel av BNP på forskning och utveckling än Sverige. Även om skuldkrisen tvingar ett flertal europeiska länder att hålla igen på forskningsinsatserna tilltar den internationella konkurrensen på området. Många länder ökar sina satsningar på forskning och utveckling och försöker förmå företag att lägga sina investeringar i forskning inom det egna landets gränser. För att Sverige ska kunna behålla och ytterligare förbättra sin position som ledande forskningsnation anser regeringen att det är viktigt att även fortsättningsvis kunna erbjuda forskningsmiljöer av hög kvalitet, välutbildad arbetskraft och ett företagsklimat som ger goda förutsättningar för företag att investera. Därför presenterar regeringen idag forsknings- och innovationssatsningar för att stärka Sveriges möjligheter att också framöver vara framgångsrikt i den internationella konkurrensen inom forskning och näringsliv.

Inriktningen på satsningen

- Life science
- Stärkt basfinansiering för universitet och högskolor
- Spetsforskning
- Forskningsanläggningar
- Forskningsresultaten ska leda till nya produkter och tjänster

Sammantaget innebär detta att anslagen för forskning och innovation successivt höjs med 4 miljarder kronor, med full effekt 2016.

Sammansättningen syns i tabellen.

Tabell Satsningar i forsknings- och innovationspropositionen

<i>Miljoner kronor</i>	2013	2014	2015	2016-
Stärkta förutsättningar för universitet och högskolor	390	1075	1225	1600
- <i>Direkta anslag till universitet och högskolor</i>	0	600	600	900
- <i>Spetsforskning</i>	175	200	250	300
Life science	455	545	540	600
- <i>SciLifeLab</i>	150	150	150	200
Forskningsanläggningar	305	170	230	250
- <i>European Spallation Source (ESS)</i>	75	150	200	200
- <i>MAX IV</i>	0	20	30	50
Forskningsresultaten ska leda till nya produkter och tjänster	250	480	620	780
- <i>Instrumentet strategiska innovationsområden</i>	75	175	225	225
- <i>Forskning för näringsliv och samhälle</i>	50	100	150	300
Övrigt*	335	425	445	770

Summa	1735	2695	3060	4000
--------------	-------------	-------------	-------------	-------------

* Övriga satsningar kommer att preciseras i budgetpropositionen

Life science

Svensk forskning inom life science-området håller inom ett antal områden högsta internationella klass. Dessutom är branschen en av landets mest forskningsintensiva och utveckling och produktion av läkemedel samt utveckling av medicinteknik och bioteknik är områden där Sverige står sig starkt.

För att stärka Sveriges konkurrenskraft framöver anser regeringen att det behövs en rad åtgärder som främjar forskning av hög klass i hela spektret från grundläggande forskning till klinisk forskning. Satsningarna omfattar totalt 600 miljoner kronor och innefattar:

Miljoner kronor	2016
Ökade anslag till Sweden SciLifeLab	200
Institut för hållbar processutveckling och katalys	100*
Samordning av kliniska studier	50
Läkemedelsutveckling	50
Forskning om infektion och antibiotika	75
Forskning om åldrande och hälsa	100
Klinisk behandlingsforskning	75
Stöd för registerbaserad forskning	50
Summa	600

* Siffran avser 2013.

SciLifeLab är ett vetenskapligt centrum för storskaliga gen- och proteinstudier inom molekylärbiologisk och medicinsk forskning. SciLifeLab drivs av fyra lärosäten (Uppsala universitet, Stockholms universitet, Karolinska institutet samt KTH), men är avsedd att vara en resurs för samtliga universitet och högskolor i Sverige. Genom satsningen i årets budgetproposition kommer anslagen till SciLifeLab mer än fördubblas.

Stärkt basfinansiering för universitet och högskolor

Ryggraden i svensk grundforskning är de direkta anslagen till universitet och högskolor för forskning. För att forskningen ska vara framgångsrik är det centralt att det finns ett stort utrymme inom akademien att själv besluta om forskningens inriktning och prioritering. Staten ska dock ställa höga krav på att den forskning som bedrivs håller hög kvalitet.

Regeringen höjer därför de årliga anslagen för forskning och utbildning till universitet och högskolor successivt med 900 miljoner kronor 2016. Medlen fördelas utifrån kvaliteten på forskningen vid respektive lärosäte. Dessutom tillförs medel till forskningsråden.

Spetsforskning

Svensk forskning har stor bredd, men spetsen behöver vässas. All forskning har sin bakgrund i enskilda individers arbete och förmåga att se nya samband och de duktigaste individerna måste ges förutsättningar att nå resultat.

Forskning är en internationell verksamhet och det bör finnas möjlighet för ledningarna vid universitet och högskolor att rekrytera internationellt framstående forskare till sina lärosäten. Därför föreslår regeringen en satsning på att rekrytera internationella toppforskare. Dessutom föreslås särskilda insatser för att främja framstående yngre forskare.

Forskningsanläggningar

En viktig del i att skapa förutsättningar för framstående forskning av hög kvalitet är en forskningsinfrastruktur av högsta klass. Inom medicin, naturvetenskap och teknik krävs bl.a. avancerad utrustning och stora forskningsanläggningar där experiment kan utföras. För att skapa tillgång till den mest dyrbara infrastrukturen för forskning krävs nationell samordning och finansiering.

European Spallation Source (ESS) projekteras för närvarande i Lund. Anläggningen kan jämföras med ett gigantiskt mikroskop, med hjälp av neutronstrålning kan ett föremåls struktur i tre dimensioner bestämmas. Anläggningen kommer därmed att vara viktig för forskare inom exempelvis materialvetenskap och medicin. ESS är en av de största satsningarna på forskningsinfrastruktur som har skett i Europa de senaste decennierna, investeringskostnaden uppgår till nästan 1,5 miljarder euro (2008 års prisnivå). För att säkra Sveriges åtagande för kostnader av konstruktion och drift av ESS föreslår regeringen en ökad satsning på ESS.

Dessutom ökar medlen till den världsledande synkrotronljuskällan Max IV som är under uppbyggnad norr om Lund och som kommer att kunna producera en finare och mer fokuserad ljusstråle än någon annan anläggning i världen. På samma sätt som ESS kommer Max IV vara viktig för materialvetenskap, liksom bioteknik och medicin. Tillsammans kommer de båda anläggningarna att utgöra ett forskningscentrum av yppersta världsklass.

Forskningsresultaten ska leda till nya produkter och tjänster

Sverige har en lång rad kunskapsintensiva företag som drar nytta av forskningssatsningar, men vi kan bli ännu bättre på att omsätta forskning i nya produkter och tjänster. Därför genomför regeringen också riktade satsningar inom några områden av särskild betydelse för näringslivet och samhället. Medel fördelas långsiktigt till forskningsmiljöer av hög klass utifrån excellenskrav. Dessa forskningssatsningar görs på ett antal områden där samhälle och näringsliv har ett långsiktigt behov av tillgång till hög kompetens och där svensk forskning håller hög kvalitet. De tre som har valts ut är gruv-, mineral- och stålforskning, forskning kring ett hållbart samhällsbyggande samt forskning om trä, skogsråvara och biomassa. Dessa satsningar görs i samverkan mellan akademien och företrädare för samhälls- och näringslivsintressen.

Regeringen utvecklar också Vinnovas pågående innovationsprogram. Syftet är att tillsammans med näringslivet öka nyttiggörandet av forskningsresultat genom det nya programmet strategiska innovationsområden (SIO). SIO inriktas mot att lösa viktiga samhällsutmaningar. Vidare stärks industriforskningsinstitutens kapacitet att bidra till utveckling och förnyelse av det svenska näringslivet ytterligare. Dessutom satsar regeringen på att utveckla lärosätenas innovationskontor.

Miljoner kronor	2016
Instrumentet Strategiska innovationsområden (SIO)	225
Forskning för näringsliv och samhälle (gruv-, mineral- och stålforskning; forskning om hållbart samhällsbyggande samt forskning om trä, skogsråvara och biomassa)	300
Medel till RISE (industriforskningsinstitutet)	125
Test- och demoanläggningar	50
Bedömning av samverkan	60
Ytterligare utveckling av innovationskontor	20
Summa	780

Tidigare satsningar

Regeringens forsknings- och innovationspropositioner har inneburit – och kommer att innebära – historiskt stora resurstillskott till svensk forskning med tydligt fokus på ökad kvalitet. Den förra forsknings- och innovationspropositionen 2008 innebar att anslagen höjdes permanent med 5 miljarder kronor årligen, mest till forskningsområdena medicin, teknik och klimat. Satsningen innehöll också ett innovationspaket. Satsningen som presenteras idag adderar till denna tidigare satsning.

